

диференціації доходів населення. Вирішення проблеми бідності та диференціації доходів наразі особливо вимагає комплексних та ефективних урядових заходів. За умови економічної стабілізації можна сподіватися на зростання доходів населення та зменшення рівня бідності не раніше 2023 року.

Використані джерела:

1. The Inequality Virus / E. P. Berkhout et al. Oxfam International. URL: <https://oxfamilibrary.openrepository.com/bitstream/handle/10546/621149/bp-the-inequality-virus-250121-en.pdf>.
2. Abakumova, J., Primierova, O. (2018). Economie Growth, Globalisation and Income Inequality: The Case of Ukraine. *Economics*, 10, 11th.
3. Боротьба з COVID-19 в Україні: початкові оцінки впливу на бідність. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/media/5811/file/COVID%20impact%20on%20poverty%20ukr.pdf>.
4. Вплив коронавірусної кризи на бідність: перші наслідки для України / Черенько Л.М., Полякова С.В., Шишкін В.С., Реут А.Г., Васильєв О.А., Когатько Ю.Л., Заяць В.С., Клименко Ю.А., Новосільська Т.В.; Нац. акад. наук. Укр., Ін-т демогр. та соц. дослідж. ім. М.В. Птухи. — Київ, 2020.
5. Модель рівня життя в умовах соціально-економічної нестабільності: монографія / Л.М. Черенько. – К.: Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, 2021. – 423 с.

Доляк О. І.,
студентка 2 р. н., НаУКМА

ПРИНЦИП РОБОТИ КРЕДИТУ 5-7-9% ТА ЙОГО МЕТА

“Доступні кредити 5-7-9%” – це програма, сутність якої полягає у спрощенні процедури доступу для підприємств малого та середнього бізнесу до банківського кредитування, що дозволяє цим підприємствам отримувати кредити за зниженою відсотковою ставкою під 5, 7 або ж 9% в залежності від кількості створених за рахунок цих грошей робочих місць. Сама програма була впроваджена Кабміном з ініціативи президента України 1 лютого 2020 року. Таким чином, різницю у вартості кредиту банкам компенсуватиме держава, за умови, що Фонд підтримки підприємництва погодить видачу кредиту тій чи іншій фірмі.

Для того, щоб отримати згоду і загалом мати можливість подавати свою заявку на отримання кредиту, потрібно відповідати встановленому ряду критеріїв. Наприклад, бізнес учасника має бути обов'язково зареєстрованим; працевлаштування до 50 працівників; річний дохід компанії має складати до 50 млн.грн.; бізнес, залучений у сфері виробництва або ж послуг; інвестиційна мета кредиту; позитивна кредитна історія; реалістичний бізнес-план для новоствореного бізнесу.

У назві кредиту не просто так вказано три кредитні ставки: 5, 7 та 9%. Кожна з них надається в залежності від дати заснування бізнесу та річного обороту. Виходячи з цього, є декілька правил та умов розподілу кредитної ставки, а саме:

- 5%-річних - якщо виручка - до 25 млн грн і створюються мінімум 2 робочих місця протягом першого кварталу;

- 7%-річних - для бізнесу з виручкою до 25 млн грн;

- 9%-річних – для бізнесу з виручкою до 50 млн грн.

Цілком доречним є питання кількості кредитів і чи існує якийсь обмеження. Згадаймо той факт, що завдяки цій програмі уряд мав на меті надати доступ як можна більшій кількості малих підприємств, які постраждали в результаті коронавірусних обмежень, можливість відновити свою діяльність та надати підтримку з боку держави. Тому, одне підприємство або ж група пов'язаних підприємств має змогу отримати декілька кредитів, якщо їх загальна сума не перевищує 1.5 млн.грн.

Важливо зазначити, що кредитні гроші готівкою не видаються. До того ж, існує спеціальний перелік цілей, які можуть фінансуватися завдяки даній програмі, наприклад: придбання нових або таких, що були у використанні, основних засобів; модернізація наявних основних засобів; здійснення будівництва/реконструкції/ремонту в приміщеннях ведення основної господарської діяльності (крім офісних приміщень); інші аналогічні цілі за умови дотримання критеріїв участі та за відсутності прямих заборон у чинному законодавстві України. Як вже було зазначено вище, фінансування програми відбувається завдяки державі, з бюджету якої було виділено 2 млрд.грн. на програму «Забезпечення функціонування Фонду розвитку підприємництва» на впровадження програми доступного кредитування в Україні.

Механізм роботи даної програми дуже зручно та зрозуміло розглянути на прикладі аналізу цільової аудиторії. Таким чином, на конкретному прикладі можна відстежити процес подання та розгляд заявки підприємця, бажаного отримати кредитування. Пропоную розглянути покроковий шлях отримання кредиту на прикладі Марії, яка вже має власний бізнес - кав'ярню, але планує відкрити ще один бізнес – пекарню (таблиця 1).

Аналізуючи втілення даної програми у життя, можна сказати, що за півтора роки існування вона пройшла шлях від однієї з головних економічних ідей президента Володимира Зеленського, який хотів мотивувати українців створювати власний бізнес, до причини розколу в українському банківському секторі. Частина банкірів навіть закликала владу згорнути цю програму через неефективне використання засобів платників податків. У той час як інші наголошують на важливій ролі 5-7-9 у підтримці українців під час коронавіруса.

Таблиця 1. Механізм дії програми “Доступні кредити 5-7-9%” на прикладі аналізу ЦА

1	Марія має 20% потрібної суми для відкриття пекарні та закупівлі обладнання.
2	Решту грошей на обладнання може надати державна програма “Доступні кредити 5-7-9%”.
3	Вибрала банк , який надаватиме кредит на решту потрібної суми.
4	Марія вивчила перелік документів , необхідних для подачі на кредит та подала заявку до банку.
5	Банк видав кредит! Марія отримає до 1.5 млн грн на 5 років під 9% річних, щоб розширити бізнес.
6	Марія купила обладнання: банк перевів гроші безпосередньо виробнику обладнання.
7	За місяць Марія відкрила пекарню.

Чому ж все таки деякі банки позиціонують негативне ставлення до програми 5-7-9%? Ймовірною причиною розколу в банківській сфері є конкуренція. Є думка, що банки почали використовувати 5-7-9% як спосіб боротьби за клієнтів за рахунок держави. Дійсно, умови програми такі можуть сприяти перетіканню клієнтів в державні банки, які можуть запропонувати більш вигідні умови, у той самий час менше звертаючи увагу на ризики кредитування. Державні банки знають, що у випадку битків держава зможе докапіталізувати їх з бюджету, у той час як у приватних банків такої розкоші, очевидно, немає.

Підсумовуючи всі плюси й мінуси програми “Доступні кредити 5-7-9%”, можна сказати, що мета програми дійсно має благородний намір заохочувати українців започатковувати власний бізнес і допомагати малому та середньому бізнесу “реанімуватися” після наслідків пандемії. Звісно, все це можливо за умови виконання всіх необхідних вимог програми, розсудливому підходу до подання заявки та ретельній підготовці всіх фінансових звітів вашого підприємства.

Використані джерела:

1. 5-7-9/ Доступні кредити 5-7-9%. URL: <https://5-7-9.gov.ua>.
2. Приват банк/ Приват банк учасник програми “Доступні кредити 5-7-9%”. URL: <https://privatbank.ua/business/5-7-9>.
4. Credit Agricole Bank/ Доступні кредити 5-7-9% від Credit Agricole. URL: <https://credit-agricole.ua/biznesu/kredytuvannya/5-7-9>.